

het Volksbelang



Liberaal Vlaams Tijdschrift
www.hetvolksbelang.be

nr 6 - Juni 2018
Jaargang 139
maandblad



Humaan asielbeleid

“Het is contra-productief en ronduit gevaarlijk onszelf wijs te maken dat migratie kan worden gebannen. Mensen zijn altijd al onderweg geweest, het is op die manier dat de ganse aardbol bevolkt is geraakt. Geloven dat dit ooit zal stoppen, strookt gewoon niet met de aard van het beestje.” Dat zegt minister van

Staat Annemie Neyts in een terugblik op 45 jaar migratiebeleid in België.

“Willen we asielcrises vermijden, dan moeten we dringend werk maken van het organiseren van beheersbare vormen van economische migratie, met een Europees blue card-systeem

zoals de Europese liberalen al jaren bepleiten. We kunnen pas een humaan asielbeleid voeren, wanneer we het oneigenlijk gebruik ervan inperken door economische migratie ordentelijk te organiseren.”

Lees meer blz. 4.

Inhoud VAN DE REDACTIE *Onderhuids confederalisme* / 2 | BUITENLAND *Wenen om Wenen* / 3 | ANALYSE *Het rapport over de begroting* / 6 | GESCHIEDENIS *175 jaar Gentse Feesten* / 8 | BOEKEN *De Muts, een soldatenroman* / 10 | OPINIE *De maskers vallen af* / 11 | BOEK VAN DE MAAND *Herman De Croo, 50 jaar in het parlement* / 12



Van de redactie
door **Bert Cornelis**

Onderhuids confederalisme

In Vlaanderen wordt de hedendaagse kracht van de Vlaamse Brusselaars zwaar onderschat. Van een haast onmogelijke minderheidspositie in de jaren zeventig en tachtig, is de Vlaamse gemeenschap in de hoofdstad vandaag uitgegroeid tot een sterke gemeenschap die ver buiten haar traditioneel Nederlandstalig wingewest andere bevolkingsgroepen aanspreekt en bekoort. De minorisering en de vernederingen à la Nols, behoren tot een ver, ver verleden.

Het succes van de Nederlandstalige Brusselaars hangt natuurlijk samen met de steun die zij altijd kregen van de Vlaamse Gemeenschap, en van de bescherming die zij via de Grondwet genieten. Maar niet alleen dat: ook hun generatielange onverdroten inzet voor de promotie van de Nederlandse taal en het uitbouwen van een kwalitatief en groeiend onderwijs en cultuurlandschap, als basis van alles, zijn zeker zo belangrijk in het succes. "Vlaanderen laat Brussel niet los" is nog steeds geen gratis slogan.

Brussel blijft tevens tot nader order het cement van het federale België en voor sommigen die in de toekomst naar een confederale staat willen, vormt de hoofdstad dan ook een flink struikelblok. Groeit de aanhang van de partij die het confederalisme als het voorgeborchte van Vlaamse onafhankelijkheid ziet, dan komt het lot van Brussel zonder twijfel in de weegschaal te liggen. Stoot men Brussel dan af? Krijgt Brussel een "speciaal statuut"? Wordt het overgeleverd aan Wallonië? Aan Europa? Of aan zichzelf? Wie ook maar morrelt aan de huidige evenwichten in Brussel, zaagt aan de poten van de stoel van de Belgische staat.

Voorlopig bestaat voor dit alles geen (Vlaamse) meerderheid. N-VA verlaat haar communautaire standstill-positie niet. Wellicht ook niet na 2019. Bart De Wever kiest eerder voor de consolidatie van de sociaaleconomische verworvenheden van Michel I, dan voor het communautaire avontuur. Hij tekent zelfs voor Michel II. Vraag is hoe lang zijn Vlaams-

nationale achterban de stilstand zal blijven slikken? CD&V en Open Vld opereren als Belgische "staatsdienaars". Zolang het communautaire duivelkje van N-VA in zijn doos blijft, kan de kracht van verandering bedwongen worden.

Daar vergissen de staatspartijen zich schromelijk. In België is alles "communautair". Voor de façade laat men uitschijnen dat de staats Hervorming in de koelkast zit, maar onderhuids wordt de Vlaamse onafhankelijkheid zonder omwegen en sluipend voorbereid. Sinds de staats Hervorming van 1970 ligt de weg naar een onafhankelijk Vlaanderen open. Het is gewoon een kwestie van geduld afwachten. Wat anders

"Brussel heeft meer minnaars uit Vlaanderen nodig. Vooral in de Vlaamse partijen die in hun partijstandpunten nog nauwelijks aandacht hebben voor de hoofdstad."

te denken van het loslaten van Brussel, ten voordele van Antwerpen, straks het nieuwe politieke machtscentrum van Vlaanderen? Wat met de hardleerse strijd tegen het opnieuw federaal maken van de sociale zekerheid? Van waar de gretigheid om mordicus niet met de vermaledijde PS te besturen, goed wetende dat als er geen andere mogelijkheid van coalitie zal zijn, het confederalisme als de kip met de gouden eieren in de schoot wordt geworpen? Gewoon toekijken en cashen: "Als België barst, zal het de schuld zijn van de PS..." Er liggen zelfs blauwdrukken klaar om "het probleem Brussel" op te lossen, want dat blijft de onvermijdelijk te nemen horde om België achter te laten. Een "vervelend obstakel" zo omschrijven de plannenmakers het. Zij geven Vlaanderen de raad zijn ontvoogding niet te laten "vergrendelen" door Brussel.

Brussel heeft meer minnaars uit Vlaanderen nodig. Vooral in de Vlaamse partijen die in hun partijstandpunten nog nauwelijks aandacht hebben voor de hoofdstad. De Brusselse instellingen zoals ze in 1989 werden opgevat, zijn aan een voorzichtige herbronning toe. Misschien is het tijd dat de Vlamingen in Brussel en in Vlaanderen eens rond de tafel gaan om zelf een aanvaardbare blauwdruk voor de toekomst uit te tekenen, en te vermijden dat straks anderen hun scheiding bezegelen. •

Wenen om te wenen

Donderslag op 11 november 2015: “Oostenrijk sloopt 300 moskeeën en verbiedt preken uit de koran in het Arabisch”. Krachtige maatregelen tegen de “vreedzame” ideologie van de islam. Het viel te lezen op Fenixx, een Hollandse nieuwssite die zich “compromisloos, patriottisch en opstandig” noemt – ruim genoeg zelfbewieroking dus om argwaan te koesteren. Als bron gold een artikel, verschenen in Griekenland, op Kalamata News...



door Lukas De Vos

Alleen: de amateurvertaler zat er mijlenver naast. “Slopen” in de Griekse tekst, betekent gewoon “sluiten”.

De Oostenrijkse regering is evenwel rotsvast van plan om paal en perk te stellen aan de uitwassen van het radicale islamisme, “de politieke islam” aldus Sebastian Kurz, de huidige bondskanselier van Oostenrijk. Hij heeft nu, tot afgrijzen van weldenkend Europa, een verbond met de duivel gesloten, de uiterst rechtse Vrijheidspartij (FPÖ) van Hans-Christian Strache, die vicekanselier is geworden. De grondslag werd gelegd met zijn islamwet van 2015. De Grote Moskee in Wenen moet onherroepelijk dicht, net als de Turks-nationalistische en vijf andere gebedshuizen. Gek genoeg staat bijna de hele oppositie – socialisten, liberalen, groenen – achter de maatregel. De reden was doorslaggevend: ze overtreden al jaren alle regels die gelden voor godsdienstige tempels.

Schandaal

Het schandaal brak uit in april: toen bracht het linkse blad Falter, dat uitblinkt in onderzoeksjournalistiek, ontzettende foto’s uit hoe het eraan toegaat in de moskeeën die door het Turkse cultuursamenwerkingsverband ATIB, een onderdeel van Diyanet (Ministerie Godsdienstige Zaken), bestuurd worden. De titels liegen niet: “Kriegsspiele mit Kinder in einer Wiener Moschee” (18 april), “Erdogans Wiener Moschee-Armee” (18 april), “Wo Kinder zu Wölfen werden” (25 april). De foto’s nog minder. De imams organiseren fel nationalistische, paramilitaire vieringen. Kinderen brengen de handgroet van de fascistische Grijsse Wolven. Ze voeren een bloederige encensering op van de slag om Gallipoli (1915), “lijken” van “martelaars” worden in Turkse vlaggen gewikkeld, er volgt een triomftocht van de zegevierende Ottomanen. Kurz greep in op het ogenblik dat de Turkse inwijkelingen konden stemmen in de

presidentverkiezingen, voor Erdogan dus. “Een nieuwe kruistocht”, gilde die meteen. “Dat zetten we hen betaald”.

Strak beleid

Kurz maalt er niet om. Hij voert uit wat hij er als wet doorkreeg. Het is imams verboden politiek te bedrijven in de moskee, het is ook verboden aan buitenlandse fondswerving te doen (Turkije betaalt én het gebouw én hun loon), er moet een standaardvertaling van de koran in het Duits gebruikt worden, preken in het Arabisch of Turks kunnen niet. Met de sluiting van de gebedshuizen worden ook zestig imams uitgewezen en hun familie, samen zowat 150 man.

Het is Oostenrijk ernst met de uitvoering van een strakker beleid dat de sjaria voorgoed uitbant, en dat komaf wil maken met wat heet “parallele gemeenschappen”. Om die reden dienen ook de kleuterscholen die uitsluitend voor moslims bestemd zijn gesloten. En FPÖ-voorman Johann Gudenus wond er geen doekjes om. Doodsbedreigingen tegen de kanselier en de verwerpelijke eisen van de “krijgsmachtige” Erdogan, zegt hij, ze tonen maar één ding: “Die Maske ist gefallen, das wahre Gesicht des türkisch-politischen Islam wird nun klar erkennbar”. Wat hij verzwijgt zijn bijkomende maatregelen tegen al wie uit den vreemde (behalve Europa) is ingeweken. De kinderbijslag voor arbeiders uit lageloonlanden is al verminderd. En bij een nieuwe vluchtelingengolf zal Oostenrijk de grenzen gewoon dichtgoien.

Zo ontstaat een Friese ruiter dwars door het hart van Europa. De Visegradlanden weigeren botweg het spreidingsplan van de EU toe te passen, Griekenland verzuipt in de door Turkije aangeduide vluchtelingen, Italië en Malta weigeren nog bootvluchtelingen aan land te laten komen, Denemarken en Oostenrijk viseren nadrukkelijk de islamitische “ondergraving” van het oude continent. Angela Merkel krijgt er een kopzorg bij. •

De Oostenrijkse bondskanselier Sebastian Kurz.

45 JAAR MIGRATIEBELEID EEN TERUGBLIK

In een kort bestek als dit is het onmogelijk een compleet beeld te geven van een zo complex fenomeen als migratie. Toch lijkt het me nuttig even achterom te kijken en na te gaan wat zo al wel of niet werd geprobeerd op het vlak van het migratiebeleid.



*Annemie Neyts-Uyttebroeck
Minister van Staat*

Immigratiestop

In 1973 werd in België een immigratiestop afgekondigd. Behalve via gezinshereniging en het verlenen van asiël, zouden geen migranten van buiten Europa nog worden toegelaten. Economische migratie, van buiten Europa, werd dus drastisch beperkt, na enkele decennia van georganiseerde arbeidsmigratie vanuit Zuid-Europa en Noord-Afrika. De hoofdreden voor die ommekeer was de economische crisis, onder meer veroorzaakt door de oliecrisis, en de stijgende werkloosheid. De ongerustheid daarover was zo groot dat er zelfs in alle ernst geopperd werd om de vrouwenarbeid aan banden te leggen. 'Eigen mannen eerst' als het ware.

Dat is mooi niet doorgegaan, maar de beperking van buitenlandse extra-Europese migratie is wel ingevoerd. Dat ging niet zonder incidenten. Ik herinner me bijvoorbeeld enkele kerkbezettingen door Noord-Afrikaanse migranten die bevel hadden gekregen het land te verlaten, evenals de beslissing om een aantal vluchtelingen uit Chili op te vangen, die refugie hadden gezocht in Europese ambassades om te ontkomen aan de vervolgingen van Pinochet.

Ook kwam al gauw het debat over integratie of het gebrek eraan, op gang. Bepaalde Brusselse gemeentebesturen klaagden dat ze te veel buitenlandse inwoners hadden, hetgeen volgens hen allerlei kwalijke gevolgen had, en eisten de mogelijkheid om nieuwe inschrijvingen van buitenlanders te weigeren. Die mogelijkheid werd geschapen. Nu moet u weten dat de Brusselse bevolking veel mobieler is dan deze van de rest van België,

hetgeen verband houdt met het feit dat het percentage huiseigenaars er lager is dan elders. In de jaren 80 van vorige eeuw bleek uit onderzoek dat, statistisch gezien, er over tien jaar meer uitschrijvingen dan inschrijvingen in de bevolkingsregisters van quasi alle Brusselse gemeenten waren gebeurd. Al wie een Brussels adressenbestand beheert, weet dat zo'n bestand, indien slecht bijgehouden, binnen de drie jaar onbruikbaar wordt, omdat te veel adressen niet langer geldig blijken. In zo'n context is het vrij onzinnig categorieën van mensen inschrijvingsrecht te ontzeggen, maar toch gebeurde het.

Nols

Al gauw bleek hoe contra-productief het was: niet-Belgische families durfden niet meer te verhuizen uit angst niet ingeschreven te raken in hun nieuwe woonst; sommige gemeenten gingen zo ver dat ze babies geboren in een ziekenhuis in een naburige



Een treffend beeld van het huidige migratiebeleid: in het Maximiliaanpark in Brussel vormde zich een tentenkamp van immigranten.

gemeente, weigerden in te schrijven op het adres van hun ouders. Gelukkig stierf de onzinnige maatregel een stille dood, maar de problemen verdwenen niet. Staatssecretaris voor Migratie Theo Francken (N-VA) hoeft niet in Washington rolmodellen te zoeken, aan de voormalige burgemeester van Schaerbeek, Roger Nols, zou hij al een hele kluit hebben gehad.

Bij het zelfs vluchtig overschouwen van de voorbij decennia, kan ik me niet van de indruk ontdoen dat we reguliere migratie steeds maar moeilijker en duurder hebben gemaakt, zodat asiel steeds meer oneigenlijk wordt gebruikt als de enig overblijvende manier om een beter leven uit te bouwen.

Grenzen

Het is contra-productief en ronduit gevaarlijk onszelf wijs te maken dat migratie kan worden gebannen. Mensen zijn altijd al on-

derweg geweest, het is op die manier dat de ganse aardbol bevolkt is geraakt. Geloven dat dit ooit zal stoppen, strookt gewoon niet met de aard van het beestje. Grenzen, enkele uitzonderingen niet te na gesproken, zijn ook nooit ondoordringbaar geweest. Voor de Eerste Wereldoorlog reisde de weliswaar schatrijke Stefan Zweig, met enkel zijn reisbiljetten en traveller cheques helemaal van Wenen via Southampton naar India en terug. Identiteitskaarten hielden we over aan WO I, en dat was nog maar het begin.

Willen we asielcrises vermijden, dan moeten we dringend werk maken van het organiseren van beheersbare vormen van economische migratie, met een Europees blue card-systeem zoals de Europese liberalen al jaren bepleiten. Het uitstel van vrij verkeer van werknemers uit de nieuwste EU-lidstaten, waarover zoveel te doen was, heeft eigenlijk niet veel uitgehaald, of is overbodig gebleken. Mensen zouden minder geneigd zijn

hun visumtermijn te overschrijden, indien ze niet vreesden er geen nieuw meer te krijgen, of indien een visum niet zo duur was.

Mensenhandel

Mensenhandel kan enkel zo welig tieren omdat officiële, legale kanalen op slot gingen. Iedereen focust de jongste tijd op asiel, en verliest aldus uit het oog dat de meeste migranten eigenlijk economische migranten zijn, mensen op zoek naar een beter leven. Die kunnen we echt niet allemaal onderdak bieden, dat weet ik natuurlijk ook, maar ik pleit voor creatief nadenken over omgaan met economische migratie, zowel in de landen van herkomst als in Europa. We kunnen pas een humaan asielbeleid voeren, wanneer we het oneigenlijk gebruik ervan inperken door economische migratie ordentelijk te organiseren. Eigenlijk weten we dat al decennia lang. Het wordt tijd ermee te beginnen, vooraleer het hele beleid finaal ontspoorde. •

Het rapport over de begroting

Volgens de oppositie heeft de regering er niets van gebakken inzake de aanpak van de problemen van het tekort en de schuld in onze openbare financiën. En hoe zit het met de economische groei en het overheidsbeslag? Een analyse op basis van de laatste 'Eurostatt'-gegevens over de jaren 2014-2017.



door Prof. Herman Matthijs

Het tekort

Volgens de EU-begrotingsnormen moet het tekort berekend worden over alle overheidsbegrotingen in een land. Voor België gaat het dus over de federale begroting, de sociale zekerheid, de deelstaten, de overheidsbedrijven, de provincies, de politiezones, de veiligheidszones, de gemeenten en de OCMW's. Eind 2014 stond men op min 3,1% en eind 2017 op - 1,01% van het BBP. Het verschil tussen de tripartite regering-Di Rupo en de Zweedse coalitie van Michel is duidelijk. De daling van het nominale tekort ziet men ook in de begrotingscijfers. Inderdaad eind 2014 was het tekort 12,3 miljard euro en eind 2017 nog 4,5 miljard. Het structurele tekort lag eind 2017 zelfs op min 0,92% BBP. Met ander woorden de gevaarzone van de 3% BBP is ver weg en men nadert een evenwicht. Met de huidige toename van tewerkstelling en groei (2017: 1,7%) is een evenwicht best mogelijk in 2019! Ten minste als men in de pre-electorale periode geen budgettaire domigheden gaat doen. Maar er zijn landen die het veel beter doen: Duitsland staat op een overschot van 1,3% of 41 miljard overschot. Nederland heeft een overschot van 1,1% BBP en in Zweden is dat 1,3% BBP. Maar België presteert stukken beter dan de tekorten in Frankrijk (2,6% of 60 miljard), Italië (-2,3% of 39 miljard euro) en Spanje (-3,1% of 36 miljard). Met het huidige resultaat halen we het gemiddelde van de EU inzake de tekorten.

De schuld

Ook voor de berekening van de schuld worden alle overheden opgeteld tegenover het BBP. Eind 2014 stond België op min 107% BBP en eind 2017 op - 103% BBP. Het gemiddelde in heel de EU stond eind 2017 op 81%. Dit percentage kan alleen dalen via begrotingsoverschotten, economische groei en de verkoop van staatsactiva. Een voorbeeld van dit laatste is de verkoop van de bank 'Belvius', maar door de CD&V-koppeling met het 'Arco'-dossier geraken we hier geen stap verder. Een dergelijke operatie zou ons naar de 90% brengen. Ingevolge de lage rente van de laatste jaren, is er ook politiek niet de grootste aandacht geweest voor dit schuldenprobleem. Maar de rente is aan het stijgen en dat kan budgettair zeer pijnlijk worden gedurende de volgende jaren!

Het BBP

De waarde van de EU-begrotingsnormen, tekort en schuld, worden afgezet tegenover het BBP (Bruto Binnenlands Product) van elk land. Maar dit BBP staat al enige tijd ter discussie. Inderdaad de berekening van de waarde van de economie heeft geen volledig zicht op de welvaart alsook de zogenaamde zwarte economie. Want als dit land, eind 2017, een BBP had van 438 miljard euro volgend Eurostaat; dan stelt zich de vraag hoeveel daar nog moet bijgeteld worden inzake de zwarte economie. U kent de voorbeelden: de auto laten nazien en zonder factuur betalen of de poetsvrouw wordt in het zwart betaald. Ongetwijfeld heeft de omvang van de zwarte economie ook te maken met de hoogte van de fiscale lasten. In het prinsdom Monaco is

er geen fraude met de lonen, want er bestaat geen personenbelasting. Prof. Schneider van de "Kepler universiteit" te Linz raamde, eind 2017 de Belgische zwarte economie op 15,6% van het BBP.

Laten we nu eens stellen dat Schneider gelijk heeft, dan is ons BBP niet 438 miljard euro maar 15% hoger en dat geeft dan een BBP van 504 miljard euro. Het nominale overheidstekort van 4,5 miljard euro is dan gelijk aan 0,89% tegenover het BBP en dat is uiteraard minder dan het huidige 1,01% BBP. Het structurele tekort van 0,92% BBP ligt dan op 0,80% BBP. Maar bij de schuld zakt de EU-ratio van 103% naar 89% BBP. Zeker ten aanzien van de zwarte economie moet er eens worden nagedacht over een herberekening van het BBP!

Het BBP dateert uit 1934 en kwam er op vraag van de democratische Amerikaanse President F.D. Roosevelt. Deze methode van berekening werd in de westerse landen erg populair, ook al omdat men niets anders had om zich een idee te vormen over de toestand van de economie. Desalniettemin zijn er steeds problemen gebleven met de berekening van de echte economische omvang en welvaart in een land. Want wat wordt er niet berekend: gokken, prostitutie, speculatie, als de ouders hun kinderen iets voorlezen komt dit niet in het BBP maar als dit wordt gedaan door een bureau met een factuur dan wel, de opbrengst van publieke goederen - bijv. onderwijs en medische zorg - komen amper in een BBP-berekening voor, het in het zwart betalen van diensten en ook de vierde industriële revolutie is een probleem: wat moet het BBP doen met o.a. Facebook, Netflix enz. Enige jaren gelden



Premier Charles Michel: België heeft met de zogenaamde 'Zweedse coalitie' goede prestaties neergezet inzake het begrotingstekort en het overheidsbeslag der uitgaven. De groei is gemiddeld en kan hoger zijn mits een grondigere sanering van de overheden.

kochten we platen alsook Cd's en dat was een economisch tastbaar gebeuren. Vandaag kopen we minder muziek, maar we beluisteren zeker niet minder muziek. Alleen het BBP neemt het minder op! Ondanks alle kritiek op het BBP is er wel geen klaarstaand alternatief. Het 'Bruto Nationaal Geluk' van Bhutan of de 'Human Development Index' en de welvaartsparameter KKP hebben nog grotere tekorten dan het BBP!

De groei

Als men het BBP tussen eind 2014 (400 miljard) en eind 2017 (438 miljard) vergelijkt, dan geeft dat voor België een stijging van 9,5%. Dat is een stuk beter dan onder de vorige regeringen in dit land. De Zweedse coalitie doet het over deze periode beter dan, bijvoorbeeld: Denemarken (8,2%), Frankrijk (6,4%) en Italië (5,8%). Maar andere landen hebben een veel hogere groei gehaald over deze periode, zoals: Duitsland (11%), Nederland

(10,5%) en Zweden (17%). De lagere groeicijfers in dit land hebben zeker te maken met te hoge overheidsbeslag, de hogere fiscaliteit en het feit dat in deze laatste drie landen er veel meer fundamentele keuzen zijn gemaakt over de rol van de overheid in de maatschappij wat besparend heeft gewerkt!

Het overheidsbeslag

De optelsom van de uitgaven op alle overheidsbegrotingen geeft het overheidsbeslag weer tegenover het BBP. Eind 2014 stond België daar op 55,2% BBP en eind 2017 op 52,2%. Hier is er duidelijk een afname. De besparingen van de regering-Michel heeft daartoe geleid. Maar met een overheidstekort van 1% BBP wil dit ook zeggen dat het overheidsbeslag der inkomsten op 51,2% BBP staat. De totale inkomstenzijden van alle overheidsbegrotingen stond, eind 2014, op 52,1% en is licht gedaald. Met andere woorden daar is nog veel werk met de aanpak van de fiscale

druk, want een groot deel van dit beslag heeft te maken met de opbrengst van de fiscaliteit. Maar hoe staan we hier in vergelijking met de andere EU landen? Al jaren staat dit land met deze twee overheidsbeslagen in de EU top drie. Daar zijn we in het gezelschap van Denemarken (I=52,9% en U=51,9%), Frankrijk (I=53,9% en U= 56,5%) en Finland (I=53,2% en U=53,7%). Denemarken heeft wel een begrotingsoverschot en Frankrijk staat er het slechtst voor. Nederland heeft het overheidsbeslag der uitgaven verminderd van 46,2% in 2014 tot 42,6% in 2017 en dit in combinatie met een begrotingsoverschot. Eind 2017 stond de Bondsrepubliek op een overheidsbeslag van 43,9% BBP der uitgaven en dit met een begrotingsoverschot. Ierland kent een overheidsbeslag van 26% op het einde van het jaar 2017. Maar als we het gemiddelde nemen in de EU dan hebben we nog werk aan de winkel. Inderdaad het EU-overheidsbeslag der uitgaven stond eind 2017 op een gemiddelde van 45,8% BBP en dat van de ontvangsten op 44,9% BBP.

Conclusie

Dit land heeft met deze zogenaamde 'Zweedse coalitie' goede prestaties neergezet inzake het begrotingstekort en het overheidsbeslag der uitgaven. De groei is gemiddeld en kan hoger zijn mits een grondigere sanering van de overheden. Er is nog werk aan de winkel met betrekking tot de fiscale druk en zeker inzake de schuld. Want met een overheidsbeslag van over de 50% BBP moet het zeker mogelijk zijn om nog te besparen. Een beleidsplan voor de volgende jaren zou kunnen zijn om elk jaar dit beslag met één procent te doen dalen. Dat gaat dan om zowat 4 miljard euro per jaar. Na vijf jaar staan we dan op het EU-gemiddelde met een begrotingsoverschot, lagere belastingen en een leefbaar schuldenniveau. Het is niet voor niets dat de Nederlandse regering Rutte groeicijfers haalt van 3,5%! Een belangrijke basis voor groeiende welvaart blijven gezonde overheidsbegrotingen. •

175 jaar GENTSE FEESTEN

'Te rekenen van dit loopende jaer, is er eene jaarlyksche Gemeente Feest ingesteld'. Met deze woorden kondigde het Gentse stadsbestuur op 20 mei 1843 de eerste wereldberoemde Gentse Feesten aan en gaf het de aftrap voor een feestelijke traditie, die in 2018 haar honderdvijfenzeventigste verjaardag viert.

Het doel van die eerste Gentse Feesten werd in hetzelfde document vastgelegd: 'om den koophandel en nyverheid van onderscheidene volksklassen der stad te bevoordeelen'. De middenstand en de lokale economie, maar ook de wens om de ganse bevolking te betrekken in een groots stadsfeest, waren van bij het begin aanwezig. De Gentse Feesten zijn uitgegroeid tot een stedelijk fenomeen, tot een cultureel volksfeest dat bijna even oud is als het land zelf. Ze zijn een instituut geworden, een festival dat samenvalt met de klank van de stad, zoals het theater van Avignon en de opera's van Bayreuth dat doen. Met uitzondering van de oorlogsperiode hebben de Gentse Feesten elk jaar plaatsgevonden. Meer dan anderhalve eeuw lang is elke zomer opnieuw de werkende stad voor korte tijd een feestende stad geworden.

Het jubileum wordt herdacht met het boek 175 jaar Gentse Feesten en de gelijknamige tentoonstelling in het Huis van Alijn die zal lopen tot 2 september 2018. Liberaal Archief/Liberas tekende voor het historische onderzoek dat zijn beslag kreeg in boek en tentoonstelling en zichtbaar werd op www.gentsefeesten175.be. Het hele project werd op initiatief van schepen Christophe Peeters (Open Vld) gelanceerd.

Een taaie traditie

Dat wat we elke zomer beleven – de concerten op Sint-Jacobs, de zonsopgang in het Baudelooipark, het feestelijke Polé Polé, het volksbal op de Kouter – al 175 jaar oud is, is opmerkelijk en zegt iets over de taaieheid van tradities. In 1843 was Raymond van het Groenewoud er nog niet en zou een Gentenaar vreemd opgekeken hebben van MiramirO of het Puppetsbuskersfestival. Maar net als vandaag was er de afspraak om een week lang feest te vieren, elk jaar opnieuw. Alle inwoners van de stad werden betrokken.

Bij de organisatoren van het eerste uur was er weliswaar een



Affiche van het Gemeentefeest van 1895 (Collectie Boekentoren Gent)



De openingsstoet van 1988 (Collectie Huis van Alijn)

hidden agenda. Het liberale stadsbestuur, onder leiding van burgemeester Constant de Kerchove de Denterghem, gesteund door een stedelijke elite van handelaars en fabrikanten, had een niet eens zo verborgen bijbedoeling. De inrichting van één centraal gemeentefeest moest komaf maken met de verschillende wijk- en parochiekermissen die een hele zomer lang de arbeiders van hun werk hielden en die in hun ogen de stad teisterden. Een 'algemeene kermis' zou ook de luister en uitstraling van de stad doen versterken. Het initiatief sloot ten slotte ook aan bij de geest van het stadsbestuur. Al in 1838 had het college op het oefenterrein in Sint-Denijs-Westrem paardenkoersen georganiseerd als proeve van een openbaar, luisterrijk en burgerlijk event. Die paardenkoersen zouden nu inkantelen in het feestprogramma en er decennialang een van de hoogtepunten van vormen. Op 18 maart 1843 keurde het college van burgemeester en schepenen de inrichting van een jaarlijks gemeentefeest goed. Eind juni 1843 ging de eerste editie van start. Men hoopte, zo vertolkte Gazette van Vlaenderen de algemene stemming, dat ze 'jaerlyks eene overgroote menigte nieuwsgierige vreemdelingen doen toevloeyen en alzoo tot dier steden welvaart medewerken.'

Burgerlijk vertier

De burgerlijke elite bleef heel de negentiende eeuw lang de gemeentefeesten domineren. Op vaak prachtige affiches werd het programma afgekondigd. De heren en dames ontmoetten elkaar tijdens de paardenrennen in Sint-Denijs-Westrem, op de schuttersfestijnen, de historische- en spektakelstoeten, de bal masqués en de veldfeesten in het Casino langs de Coupure, tijdens het vuurwerk of bij sensa-

tionale attracties zoals een ballonvaart. Voor het gewone volk waren er brooduitdelingen, volksspelen en vertier in de cafés. Tot aan de Eerste Wereldoorlog verliepen de feesten volgens dit jaarlijks wekerende sjabloon. Maar de crisis van de burgerij leidde vervolgens tot de crisis van de feesten. Na 1918 waren de hoogdagen van de gemeentefeesten voorbij. Tijdens het interbellum verschoof het organisatorische zwaartepunt naar de dekenijen, en brokkelde de 'algemeene kermis' uit elkaar in naast elkaar feestende gebuurten. Met de naoorlogse opkomst van het betaald verlov en de doorbraak van nieuwe vrijetijdsvormen kreeg het gemeentefeest nieuwe klappen. Men ging liever een weekje naar zee in plaats van deel te nemen aan de feesten in de thuisstad.

Al in 1943 werd er gesproken van een 'zieltoegende traditie'. In juli 1960, na een dramatische editie, vroeg de krant Vooruit zich af of de Gentse Feesten nog wel het vieren waard waren. Een collega van De Gentenaar stelde dezelfde malaise vast. De Feesten zaten volledig geblokkeerd. De stad wilde er niet meer in investeren omdat er zo weinig volk naar toe kwam; omdat er niet in het programma geïnvesteerd werd, kwam er geen volk naar toe. Een criticus merkte in 1952 op: 'De Gentse kermis moeten wij eenvoudig ook een drama noemen, om haar onbenulligheid, haar leegheid, haar kleine dorpsallure, haar mangel aan distinctie en cachet, haar verlatenheid'. Wie kwam er nog kijken naar een festival, dat 'pijproken', 'wipschieten' en 'foorkramersverlichting' als belangrijkste trekkers had?

Revival

Ondanks deze sombere berichten bleven de feesten doorgaan, als een jaarlijks terugkerend ritueel, even vanzelfsprekend als kerstmis of Sinterklaas. Het volksbal op de Kouter bleef een van de meest bindende elementen, net zoals het Kuldersconcert op de Korenmarkt en het 'Gentse Fieste'-programma van Romain Deconinck in de Minard. Maar een revival van de feesten kondigde zich aan het einde van de jaren 1960 haast ongemerkt aan. Ze verliep van onderuit, op sandalen, in de roesvolle walmen en de hippiesfeer van Sint-Jacobs, onder aanvoering van Walter de Buck.

Vanaf 1970 maakte hij met zijn vrienden van de feesten een alternatief Treffpunt met (volks) muziek, theater en dans, een terras met bar en een eetkraam met pannenkoeken en rijstpap. Vanuit Sint-Jacobs verspreidde het heilige vuur zich verder. Vanaf de jaren 1980 groeiden de Gentse Feesten uit tot het massa-spektakel dat we vandaag kennen. 'Walter De Buck had dit nooit durven verhopen toen hij schuchter zijn vlieger bij Sint-Jacobs opliet', noteerde burgemeester Jacques Monsaert in 1986.

Wat zijn de belangrijkste evoluties van de laatste decennia? Na de aanvankelijke argwaan voor het alternatieve project van Treffpunt is de stad mee op de kar van de 'nieuwe' Gentse Feesten gesprongen. Als subsidiërende overheid heeft ze de touwtjes strakker in handen genomen. De diensten voor Culturele Animatie en voor Feestelijkheden zijn in beeld verschenen en hebben geleidelijk een professionalisering in gang gezet. Voor het miljoen en meer bezoekers dat jaarlijks toestroomde was dat ook stilaan nodig. Tot de laatste schepenen van Feestelijkheden – ook wel bekend als de feestenburgermeesters – behoren de SP-A'ers Daniël Termont, de Spirit'er Lieven de Caluwé en de Open Vld'er Christophe Peeters. Na de forse groei van de jaren 2000 – onder meer door Polé Polé, Gent Jazz Festival en Boomtown – zorgen zij voor een ommezwaai. De leefbaarheid van de Feesten wordt een belangrijk thema, net als de kwaliteit: minder worsten, en meer cultuur. Via de subsidiepot duwt de stad de pleinorganisatoren in de juiste richting. Nieuwe initiatieven die mikken op kleinschaligheid en verdieping krijgen kans. •

*Ruben MANTELS,
Liberaal Archief/Liberas*



*175 jaar Gentse Feesten,
Pandora, Antwerpen,
2018), 192 blz.; rijk
geïllustreerd*

Tentoonstelling
175 jaar Gentse Feesten
Huis Van Alijn tot 02/09/2018
www.gentsefeesten175.be

De Muts

**SOLDATENROMAN
VAN DEBUTERENDE
PETER DEJAEGHER**

Ruim 30 jaar nadat hij zelf als para afzwaaide, schreef Peter Dejaegher zijn roman 'De Muts': een fictieverhaal met als insteek zijn ervaring bij de para's.



door John Rijpens

Als auteur en voormalig journalist schreef Dejaegher met 'Terug naar het Oostfront', 'Vijf vingers op de GR20 - Noord' en 'Snap What minister?' al wel enkele non-fictieboeken, maar dit is de romandebuut van de beroepshalve raadgever Communicatie van Vlaams Cultuurminister Sven Gatz.

Het lijkt al lang geleden dat we nog eens een Vlaamse soldatenroman hebben gelezen. Een 'genre' dat lange tijd goed in de markt lag, vooral toen er nog verplichte legerdienst was en jongelui met enige schrijfdrift in hun jonge leven iets meemaakten, ver van hun hofstede, dat het vertellen waard was. Het waren vaak alles behalve anonieme herinneringen, meestal geschreven door de ex-militair of door een soldaat in de mond gelegd en handelend over bepaalde gebeurtenissen uit het soldatenleven, meer speciaal zoals dit verliet vooraleer moderne schrijftechnieken aan allerlei traditionele verhoudingen een einde maakte.

Het afscheid nemen van de wettige of tijdelijke geliefde, over kameraadschap en trouw tussen de strijdmakkers, over leuke of min of meer dramatische gebeurtenissen tijdens de legerdienst kon men tot dit moeilijk te begrenzen genre rekenen. Ook bekende auteurs bezondigden zich meer dan eens aan het vertellen van hun soldatenverplichtingen en ermee gepaard gaande al dan niet emotionele ervaringen.

Vechtmachines

Het verbaasde ons daarom enigszins om de roman 'De Muts' in handen te krijgen van de debuterende auteur Peter Dejaegher. Hij vertelt zijn verhaal via de kersverse socioloog Marc Gillis, allicht zijn alter ego, die ervoor koos zijn militaire dienstplicht bij de paracommando's te vervullen "omdat hij een boek wil schrijven over hoe het leger jongens omvormt tot geoliede vechtmachines". Geef toe: een vrij banaal aan pakkertje. Lichtjes authentieker is dat hij "als enige universitair van zijn peloton begint aan een basisopleiding van vijf maanden".

Die paracommando opleiding en -dienst situeert zich hoofdzakelijk in 1985 met als pseudo-exotische locaties als Leuven, Namen, Wartet, Heusden-Zolder, Marche-en-Famenne, Otterburn, Belgrade, Leopolsburg, Elsenborn, Schaffen, Wespelaar, Wezemaal, Marche-les-Dames, Bouillon, Diest. Over het dagelijks leven van de kandidaat-paracommando's en de vele militaire opleidingskwartieren en oefenterreinen schetst de auteur een realistisch beeld, net zoals de vele dialogen die er niet om liegen ("Moet ik u in uw kloten stampen, stukje bognoul, of ga je uw dekking verzorgen?") en het niet weg te denken bezoek aan een soldatenbordeel met "zwaar opgemaakte deernen van middelbare leeftijd" ("Wat zal het zijn voor de mannen?") "die zich belangstellend naar voren buigen en professioneel hun ogen in hun decolleté trekken".

Voor het ex-studentje is deze wereld "van macho's en vechtersbazen, van kadaverdiscipline, vernedering en fysieke uitput-

ting" helemaal nieuw, maar jammer genoeg voor de lezer banaliteiten.

Tragisch ongeval

Nadat de socioloog Marc Gillis aan de unief de 'paper chase', de jacht op het eindexamen had ervaren moet hij nu jagen op een rode of groene muts. En er is uiteraard ook de camaraderie. Hoogtepunt naast de minder fraaie dingen als gesar en judasstreken, groepsdruk en een drugsaffaire is een tragisch ongeval in Schotland.

Hoe ook, het authentieke blijft gehandhaafd. Jammer dat de auteur niet de ik-vorm heeft gebruikt wat zeker in deze context voor een grotere geloofwaardigheid zou hebben gezorgd. De verteller zou hierdoor nog meer identiek zijn geweest met het hoofdpersonage. Hierdoor zou Peter Dejaegher afgezien hebben van de alwetendheid, zo kenmerkend voor het vertellen in de derde persoon en zou hij zich hebben kunnen beperken tot het perspectief van de vertellende persoon. •



Peter Dejaegher, De Muts, Brave New Books, 2018, 353 blz., 25,95 euro (in de boekhandel te koop of bestellen online kan onder meer via bol.com of standaardboekhandel.be)



Levensbeschouwelijke kwesties blijven politiek heikle thema's.

De maskers vallen af

Recent heeft de Ierse bevolking op een overtuigende manier een uitspraak gedaan in het abortus-debat: 2/3de van de bevolking (of toch alleszins van de opgedaagde keizers) hebben duidelijk aangegeven dat zij het niet langer slikken dat één religieus geïnspireerde strekking binnen de samenleving haar wil en inzichten nog langer kan opdringen aan de rest van het andersdenkende deel van de bevolking.



Mark Bienstman
mbienstman@hotmail.com

Das is tweemaal goed nieuws: niet alleen voor de Ierse vrouwen, die nu zelf in eer en geweten kunnen en mogen beslissen hoe zij verder omgaan met een ongewenste zwangerschap. Maar minstens even belangrijk is de vaststelling dat de enorme stroom van financiële middelen vanuit de oerconservatieve (en ook weer religieus geïnspireerde) "Pro Life"-groepen uit de VSA niet heeft mogen baten. Is dat een eerste stap naar de "dé-kolonialisering" vanonder het VSA-juk?

Hoe zit het ondertussen in ons land in het dossier van de ethische kwes-

ties (abortus, euthanasie...). Binnen de diverse "bevoegde" commissies in het Parlement wordt er op dit ogenblik voorzichtig "gesnuffeld" en gelobbyd om uit te zoeken of er ook in ons land een politieke meerheid kan worden gevonden om de desbetreffende, reeds bestaande wetgevingen verder aan te passen en vooral te moderniseren in functie van dae meest recente inzichten. Wat blijkt: zonder daar in de media veel ruchtbaarheid aan te geven (want ze weten dat dit electoraal niet zal lonen) speelt de N-VA voluit haar "macht van het aantal" (zij zijn tenslotte wel de grootste partij) uit, om welke initiatieven dan ook, direct en vakkundig in de kiem te smoren. Als het van hen alleen afhing zouden zij zelfs liefst van al de reeds bestaande wetten terug in de prullen-

mand willen gooien.

Om dit verhaal anders te formuleren: daar waar de N-VA niet nalaat ons elke dag te waarschuwen voor het oprukkend gevaar van de Islam, dat er enkel op uit zou zijn "hun" geloofsovertuiging aan onze Westerse, "beschaafde" mensen op te dringen en zo onze "eigen" cultuur en waarden te onderdrukken, doet de N-VA in feite krak hetzelfde: op basis van hun gehechtheid aan één religieuze overtuiging (in dit geval de katholieke kerk), willen zij alles in het werk stellen om de rest van de Vlamingen dan ook maar die overtuiging door de strot te rammen. Andersgelovigen of niet-gelovigen moeten zich maar schikken naar de "Verlichte" inzichten van de N-VA. Hoe hypocriet kan men zijn in de communicatie. In dit dossier vallen de maskers: de N-VA is een even onverdraagzame partij (als het over ethische kwesties gaat) als de "andere", waar zij ons elke dag voor willen behoeden. Soms is niets zeggen/of doen, even verhelderend als een stortvloed aan twitter- en andere berichten. •

VIJFTIG JAAR IN HET PARLEMENT

EEN BOEK OVER HERMAN DE CROO

In Autoworld (Brussel) is het boek "Herman De Croo. Visionair Liberaal. 50 jaar in het parlement" voorgesteld, naar aanleiding van de 50 jaar onafgebroken parlementaire carrière van de liberale politicus.

Het boek is een initiatief van Liberaal Archief/Liberas. Het uitgangspunt was zeker niet om er een klassiek liber amicorum van te maken, de publicatie bevat bijdragen van meer dan 30 auteurs die de verschillende facetten belichten van de carrière van de minister van staat en gewezen minister, burgemeester, Kamer- en partijvoorzitter, kamerlid en senator en huidig Vlaams parlements lid. LVV-voorzitter en gewezen algemeen partijsecretaris van de VLD, Clair Ysebaert schreef een essay in briefvorm met enkele impressies uit een lang partijleven. Een uittreksel.

Beste Herman, soyons clair,

Nu jij stilaan de ouderdom van de jeugd verlaat om de jeugd van de ouderdom te veroveren, kan het niet anders of je blijft verder de boer opgaan met de gedachten van vrijheid en vooruitgang in je wapenschild. Zij lijken mij de meest zekere weg naar welvaart en welzijn. Er staan je beslist nog boeiende, veeleisende taken te wachten. Het liberalisme is een uitdaging van elke dag, elke week, maand en jaar. Je bent er de eerste drager en behoeder van. Van jou en van ons allen zal ook in de toekomst afhangen of het liberalisme verder zal groeien en bloeien. Onze inzet, onze overtuigingskracht zullen bepalend zijn voor het verdere succes van het liberale gedachtegoed. En daar ben jij ook van overtuigd: het liberalisme is meer en nog iets anders dan de bundeling van economische recepten die indertijd in Wenen en Chicago werden opgesteld door de Hayeks, de Friedmans en consorten. Liberalen komen aan bod wanneer doctrinair denken faalt en standaardoplossingen tekort-

schieten. Dat wij liberalen zo vaak niet weten hoe het moet, niet zeker zijn van ons gelijk, is juist onze verdienste.

Levenshouding

Het liberalisme is in de allereerste plaats een ingesteldheid, een levenshouding die stoelt op de eerbied voor elke mens, op de eerbied voor de vrijheid van elke mens. Je verwoordde het zelf eenvoudig: "Liberalisme is geen ideologie, maar een attitude. Het is een vorm van politiek optimisme. Wij geloven dat de mens in staat is zichzelf gelukkig te maken".

De maatschappij van morgen zal inderdaad van onze vrijheid doordrongen moeten zijn. Dat is niet de egoïstische vrijheid van groepen of individuen, waarvan de liberalen zo vaak als pleitbezorgers ten tonele worden gevoerd. Het is een sociale vrijheid die alleen in maatschappelijk samenspel tot haar recht kan komen. Het is de kracht en de zwakte van het liberalisme dat het geen pasklare ideologie, geen heilstaat-aan-de-horizon kan bieden. Het is wel een intentieverklaring voor vrijheid. Vrijheid die in iedere maatschappelijke fase, soms op het scherp van de snee, opnieuw moet worden bevochten. Vrijheid is net als de liefde een rijke ervaring die niet in een definitie gevat kan worden. Maar, "zo onmogelijk als het is om haar te definiëren, zo simpel is het om haar te identificeren, te beseffen wanneer ze er is, of ze echt is of vals, en of we haar genieten of ontberen", zoals Mario Vargas Llosa het zo beeldig omschreef.

Van diezelfde vrijheid maak ik nu gebruik om nog even berouw te tonen over wat ik hier heb laten neerdruppelen. Ik verneem wel of ik op enige penitentie kan rekenen. En als ik

het van jou niet hoor, dan richt ik me wel tot Lou Ostyn, je semper et ubique secretaresse, pardon, management-assistente, die zich in een onbewaakt moment liet ontvallen: "Ik ken hem door en door, ik weet meestal op voorhand wat hij gaat zeggen". Dus, ik hoor het wel.

Erman, zonder H

Beste Herman,

Straks is het opnieuw zomer. En dan word je al reeds 81. Dat verdient alweer een bloemetje. En daar hoort muziek bij. Als ik een begenadigd muzikant was, speelde ik voor jou Concerto nr. 2 in g majeur opus 8, allegro ma non molto, adagio e piano, presto e forte presto. Wat meer is, ik drink ook graag, op jouw kosten, maar vooral op je gezondheid, ettelijke roemers Erman-bier, je eigenste Brakelse bruintje. Als ik er enkele van gedronken heb, vergeet ik ook dat Herman, zoals jouw taalgebruik het voorschrijft, zonder "h" wordt uitgesproken.

Met berouw

en zeer genegen, warme groet,

Clair



Walter Prevenier (red.), *Herman De Croo. Visionair liberaal. 50 jaar in het parlement. Een maatschappelijk bewogen leven*, VUBPRESS, Brussel, 2018, 404 blz. Het boek kost 30 euro (+ 6 euro verzendkosten) en kan worden besteld via info@liberas.eu